

Trygghetsplan Löderups skola och Förskola

Förskoleklass, grundskola, fritidshem

och

Förskola

Läsåret 2021/2022

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola, förskoleklass, grundskola och fritidshem

Ansvariga för planen

Rektor Cecilia Åberg Karlsson

Vår vision för vårt trygghetsarbete

En skola och förskola där alla trivs och är trygga

Planen gäller från

2021-08-01

Planen gäller till

2022-07-31

Läsår

2021/2022

Elevernas delaktighet

Eleverna har varit delaktiga genom kartläggningarna. Planen ska efter framtagandet av personalen gås igenom i alla elevgrupper.

Personalens delaktighet

All personal har tillsammans diskuterat utvärdering, kartläggningar och insatser under en gemensam dag.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna har varit delaktiga genom att få möjlighet att svara på en enkät om trygghet och trivsel.

Förankring av planen

Planen presenteras på skolans och förskolans hemsidor vid skolstart och vårdnadshavarna får vid första föräldramötet information om att planen finns. Eleverna informeras vid terminsstart.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Planen har diskuterats i hela personalgruppen maj 2021 och i början av ht-2021. Kartläggning har skett med elever och vårdnadshavare.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Personalen har tillsammans i arbetslagen utvärderat planen. Eleverna har varit delaktiga genom olika kartläggningar t ex trygghetsvandringarna och enkäter. Vårdnadshavarna har getts möjlighet till delaktighet genom en enkät om trygghet och trivsel under våren 2021.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Utifrån resultaten på de trygghetsvandringar och trygghetsenkäter som gjort under läsåret upplevs överlag skolan som en trygg plats att befinna sig på. Önskemål framkommer dock om att eleverna önskar att personal som är ute på rasterna är mer rörliga och eleverna lyfter även fram några platser som de kan känna sig otrygga på och där det behövs en ökad närvaro av vuxna. I någon klass lyfts även att man inte känner att klassrumsmiljön bidrar till studiero. Detta tar vi med oss när vi planerar målsättningar, främjande och förebyggande insatser för läsåret 2021/2022.

Även vårdnadshavarna har fått möjlighet att svara på en enkät. Tyvärr är deltagandet lågt både på förskolan och skolan och därför får vi inget trovärdigt resultat att arbeta med utifrån dessa enkätsvar. Vi tar dock med oss att en del av de som svarat inte vet var man hittar förskolans och skolan Trygghetsplan och kommer att förtydliga denna information till läsåret 21/22. För förskolans del har det inte heller funnits en aktuell Trygghetsplan vilket vi nu kommer att åtgärda inför kommande läsår.

Nedan följer arbetslagens F-6 och fritidshemmets utvärderingar av fjolårets målsättningar, främjande och förebyggande insatser:

"Barn gör rätt om de kan" (BGRODK) hålls levande utifrån kontinuerliga diskussioner i A-lagen och som en punkt på dagordningen.

Vi har inte haft ämnet "BGRODK" som en stående punkt på dagordningen. Istället har vi infört en stående punkt "elevärenden" på arbetslagen där vi haft gemensamma diskussioner om elevsyn, elevärenden, kränkningar med mera. Vi har under läsåret samarbetat kring detta, stöttat varandra och gett varandra tips på olika sätt. Vi har även gemensamt arbetat fram anpassningar i olika grupper som gynnat gruppernas och elevernas utveckling. Under läsåret 20/21 har det också införts ett rullande schema i kalendariet där elevhälsoteamet (EHT= rektor, specialpedagog, kurator och skolsköterska) är en del av

arbetslagen en gång i månaden och att vi då har ett så kallat elevhälsomöte (EHM). Utvecklingsområde inför nästa läsår 21/22 är att elevhälsomötena (EHM) kommer att vara mer handledande och lösningsfokuserade och att även skolpsykologen kommer att delta vid dessa tillfällen.

Personalen på fritidshemmet har gått en fördjupad kurs i "Barn gör rätt om de kan" under slutet av ht-20. Utifrån denna kurs så identifierades det ett behov av kollegialsamverkan mellan fritids/skola för att kunna diskutera synsätt och arbetssätt utifrån "Barn gör rätt om de kan". Då även förskolan nu är en del av enheten så är det även viktigt att även pedagogerna från förskolan också ingår i dessa diskussioner.

Fortsatt kontinuerligt arbete i våra tillsammansgrupper. Fortsätta ha tematillfällen kring aktuella ämnen.

På grund av Covid-19 och de regler och förhållningssätt som funnits under läsåret som varit har vi valt bort att ha gemensamma temadagar. Detta har bland annat bidragit till att de yngre eleverna inte lärt känna de äldre eleverna lika snabbt som vanligt. Om Covid-19 läget lättar till hösten kommer vi att starta upp Tillsammansgrupperna igen eller försöka arbeta runt detta och hitta anpassade sätt att samarbeta och mötas mellan våra elever och åldersgrupper, t.ex. digitalt.

Ett rullande fyra veckorsschema för demokratiarbete och värdegrundsarbete med klassråd, elevråd och övriga råd som Grön Flagg och Matråd.

I F-3 har man haft klassråd/matråd inför kommande elevråd och arbetat mycket med värdegrundsarbete för att arbeta samman grupperna. Även klasserna på mellanstadiet är igång med fungerande klassråd och kommit bra igång med de olika råden och fått rutin på upplägget.

Vi har också använt tiden för demokratiarbete och värdegrundsarbete utifrån bland annat olika diagnoser, olikheter och barnkonventionen.

Inför nästa läsår kommer vi att se över dagordningen och upplägget på klassråd och elevråd. Vi har genomfört skrapplockardag som Grön flagg rådet planerat in (Corona anpassat). Vi har även genomfört ett matråd men framöver vill även arbeta för att få med kökets personal i dessa möten.

Under läsåret har fritidshemmet haft värdegrunds-och demokratiska samtal under våra mellanmål, men vi ser att här finns en utvecklingspotential. Det pågår ständigt samtal och diskussioner med barnen om deras tankar och känslor som kan utmynna i goda värdegrunds- och demokratiska samtal under deras fritidstid.

Våra fritidsråd som vi haft under läsåret har resulterat i att eleverna i demokratisk anda fått vara med och uttrycka sig. Vid varje möte har eleverna fått en återkoppling på föregående råd så att vi följer en röd tråd under våra fritidsråd. Målsättningen för dessa råd är att vi skall ha dessa 1 gång /månad.

Till nästa läsår planeras att rastaktiviteter ska planeras in på fm- raster av idrottsläraren. Rastaktiviteterna kommer genomföras av rastvärdarna. Utvärderas ett par gånger per termin på A-lag.

Några planerade rastaktiviteter har inte genomförts under läsåret. Däremot har vi fått igång en mycket givande rastbod där eleverna får låna olika redskap och detta har varit mycket givande. Vi kan se att eleverna rör sig mer på rasterna, de har något att göra vilket bidragit till mindre konflikter på rasterna. Utvecklingsområdet för detta kan vara att rastboden varierar sitt innehåll lite efter årstiderna. Utvecklingsområdet är även att komma igång med någon planerad rastaktivitet varje vecka inför nästa läsår.

Årets plan ska utvärderas senast

Maj 2022

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Utvärdering sker genom vår egen elevenkät som eleverna svarar på under ht-2021 och även den centrala elevenkäten för år 2-6 under vt-2022. Trygghetsvandringar som gör ht-21 och vt-22. Kontinuerligt som en punkt på klassråd och elevråd. Enkät till vårdnadshavare under vt-2022. Sociogram genomförs vid behov i grupperna. Utvärdering av planen sker regelbundet under läsåret i arbetslagen och avslutas med diskussioner i personalgruppen i maj 2022.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Cecilia Åberg Karlsson, Rektor.

Målsättningar, främjande och förebyggande insatser för läsåret 2021/2022

Målsättning	Aktiviteter F-3	Aktiviteter 4-6	Aktiviteter Fritids	Aktiviteter Förskolan
Gemensamt synsätt och förhållningssätt i personalgruppen utifrån "Barn gör rätt"	"Barn gör rätt" hålls levande genom de pedagogiska diskussionerna som handleds av specialpedagog på EHM. Här kommer det också fokuseras på egna dilemman som diskuteras kollegialt.	"Barn gör rätt" hålls levande genom de pedagogiska diskussionerna som handleds av specialpedagog på EHM. Här kommer det också fokuseras på egna dilemman som diskuteras kollegialt.	Aktiviteter på fritids som främjar trygghet och gemenskap över åldersgränserna. "BGRODK"	Diskutera och ta fram gemensamma förhållningssätt, regler och rutiner och synliggöra dom i verksamheten. Personalgruppen skapar rutiner för hur man skall delge varandra kunskap om barnens olika behov.
Skapa gemenskap mellan alla vuxna och elever, samt broar mellan FSK-skola-fritids	Fortsatt kontinuerligt faddergruppsarbete i våra Tillsammans-grupper. Ha gemensamma temadagar. Bjuda in FSK till gemensamma tillfällen. Läsa sagor för fsk-barnen. Skapa gemensamma aktiviteter med 5-årsgruppen och F-1.	Fortsatt kontinuerligt faddergruppsarbete i våra Tillsammans-grupper. Ha gemensamma temadagar. Bjuda in FSK till gemensamma tillfällen. Läsa sagor för fsk-barnen. Skapa gemensamma aktiviteter med 5-årsgruppen och F-1.	Fortsatt samarbete med FSK. Under lov och exempelvis på torsdagar när vi har aktiviteter i idrottshallen. Ha gemensamma temadagar	Gemensamma aktiviteter mellan åldersgrupperna på förskolan. Fira Förskolans dag och högtider gemensamt. Inskolning vid övergångar. Gemensamma aktiviteter med olika åldersgrupper från skolan.

<p>Stärka skolans demokrati-uppdrag</p>	<p>Ha ett rullande fyra veckorsschema för demokratiarbete och värdegrundsarbete. Där klassråd, integrationsarbete och elevråd följs av återkopplande klassråd med övriga råd ex. Grön Flagg och Matråd.</p> <p>Elevrådet arbetar utifrån fokusområden som är kopplade till skolans fokusområden: digitalisering, samverkan fsk-skola och integration.</p> <p>Trygghetsteamet /Kurator deltar i elevrådets arbete kring trygghet.</p>	<p>Ha ett rullande fyra veckorsschema för demokratiarbete och värdegrundsarbete. Där klassråd, integrationsarbete och elevråd följs av återkopplande klassråd med övriga råd ex. Grön Flagg och Matråd.</p> <p>Elevrådet arbetar utifrån fokusområden som är kopplade till skolans fokusområden: digitalisering, samverkan fsk-skola och integration.</p> <p>Trygghetsteamet /Kurator deltar i elevrådets arbete kring trygghet.</p>	<p>Återkommande fritidsråd uppdelat äldre och yngre barn.</p> <p>Vi prioriterar vårt värdegrundsarbete /vänskapstema "STOPP min kropp (material från Rädda Barnen)</p> <p>F-1 och ibland F-2 gör aktiviteter, samlingar tillsammans för att de yngre barnen ska känna sig trygga i fritidshemsmiljön.</p>	
<p>Stärka förskolans värdegrundsarbete och demokrati-uppdrag</p>				<p>Som pedagog föregå med gott exempel.</p> <p>Jobba aktivt med värdegrundsfrågor i barngruppen.</p> <p>Göra barnen delaktiga i vissa val.</p> <p>Grön flagg råd och matråd.</p>

Trygga raster	<p>Alla lärare/ pedagoger har västar under raster.</p> <p>Vi cirkulerar på skolgården och vissa är stationerade vid områden som eleverna upplever som "otrygga".</p> <p>Rastaktiviteter ska planeras in och hålls av idrottsläraren.</p> <p>Rastbodens tillgänglighet.</p>	<p>Alla lärare/ pedagoger har västar under raster.</p> <p>Vi cirkulerar på skolgården och vissa är stationerade vid områden som eleverna upplever som "otrygga".</p> <p>Rastaktiviteter ska planeras in och hålls av idrottsläraren.</p> <p>Rastbodens tillgänglighet.</p>	<p>Västar på vid utomhusaktiviteter för att tydliggöra vem som är personal.</p> <p>Cirkulerande personal under utevistelsen.</p> <p>Rastaktiviteter planerade på fredagar för hela skolan.</p> <p>Rastboden är öppen och erbjuder olika utomhusaktiviteter.</p>	
Studiero	<p>Vi använder widgit som bildstöd för att skapa ramar.</p> <p>Ha en tydlig lektionsstruktur utifrån magiska sjuan (som synliggörs på tavlan).</p> <p>Styrda pauser som ger rörelse/ avslappning.</p> <p>Utformar klassrummets möblering utifrån klassens behov. Rum i rum osv.</p>	<p>Vi använder widgit som bildstöd för att skapa ramar.</p> <p>Ha en tydlig lektionsstruktur utifrån magiska sjuan (som synliggörs på tavlan).</p> <p>Styrda pauser som ger rörelse/ avslappning.</p> <p>Utformar klassrummets möblering utifrån klassens behov. Rum i rum osv.</p>	<p>Varje vecka skapas ett tydligt schema för veckans aktiviteter med hjälp av bildstödet widgit.</p> <p>Mer styrda aktiviteter och mindre fri lek då barn fångas upp och mindre konflikter uppstår</p> <p>Högläsning vid mellanmål för att få en lugn matsituation och tillfälle för återhämtning samt en tystare och lugnare miljö.</p>	<p>Vi använder widgit som bildstöd för att skapa ramar och tydlighet i vår verksamhet.</p>

Informera vårdnadshavare kring Trygghetsplanen	När planen är färdig och utlagd på hemsidan informera om detta i veckobrev och på V-klass	När planen är färdig och utlagd på hemsidan informera om detta i veckobrev och på V-klass	När planen är färdig och utlagd på hemsidan informera om detta i veckobrev och på V-klass	När planen är färdig och utlagd på hemsidan informera om detta i veckobrev och på V-klass
--	---	---	---	---

Utvärdering

Skер genom vår egen elevenkät under höstterminen 2021, central elevenkät för år 2-6 under våren 2022 och enkät till vårdnadshavare som skickas ut under våren 2022. Trygghetsvandringar som genomförs under höstterminen och vårterminen ligger även dessa till grund för vår utvärdering.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Ingen elev ska bli utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. I de fall det förekommer ska det omgående anmälas, utredas och insatser planeras.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Rastvärdar är ute på rasterna och vid bussarna.

Trygghetsteam träffas varje månad för att diskutera nuläge, observationer samt pågående ärende.

Utvecklingssamtal mellan lärare/pedagog, elev/barn och vårdnadshavare.

Alla elever känner till var de kan vända sig om de upplever att de blivit utsatta för trakasserier eller kränkande behandling.

Personal som elever/barn och vårdnadshavare kan vända sig till

Samtlig personal på skolan, fritidshemmet och förskolan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev/barn kränks av andra elever/barn

Se separata rutiner.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev/barn kränks av personal

Se separata rutiner.

Rutiner för uppföljning

Se separata rutiner.

Rutiner för dokumentation

Se separata rutiner.

Ansvarsförhållande

Rektor har det yttersta ansvaret för att Trygghetsplanen och planerade insatser är känd för alla inblandade och efterlevs.

All personal har ansvar för att följa Trygghetsplanen med tillhörande rutiner och regler.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan/förskolan på osakliga grunder behandlar en elev/barn sämre än andra elever/barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev /barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola/förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev/ ett barn på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever/barn serveras samma mat, kan skolan/förskolan indirekt diskriminera de elever/barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs/barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev/barn eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs/barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs eller barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal/förskolepersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev/barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven/barnet eller vårdnadshavaren har anmält skolan/förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev eller ett barn exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet ”Det är för hårt arbete för en tjej”. [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratorn på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Ted, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]